

WICHLACZ WAWRZYNIEC (1892-1953)

Urodził się 10 sierpnia 1892 roku w Drzęczewie. Jego rodzicami byli Andrzej i Wiktoria. Ukończył szkołę elementarną. Pracował jako stangret. Jeszcze przed wybuchem I wojny światowej powołany został do odbycia służby wojskowej w wojsku pruskim. Służbę w piechocie niemieckiej rozpoczął 14 października 1913 roku. Uczestniczył w I wojnie światowej. 10 czerwca 1915 roku został ranny. Przez kolejne dwa miesiące przebywał w szpitalu wojskowym w Oliks. Zwolniono go z armii 18 listopada 1918 roku w stopniu kaprała. Gdy wybuchło powstanie wielkopolskie przystąpił do niego ochotniczo. Zaciągnął się 6 lutego 1919 roku. Walczył na froncie leszczyńskim. Następnie służbę wojskową kontynuował w 6. pułku strzelców wielkopolskich (późniejszy 60. pułk piechoty). Zwolniono go do domu 9 listopada 1919 roku, po ustaniu zagrożenia ze strony wojsk niemieckich.

Ponownie zmobilizowany został 5 lipca 1920 roku i skierowany do 68. pułku piechoty. Dzień wcześniej rozpoczęła się sowiecka ofensywa w kierunku Warszawy. 68 pułk piechoty pod dowództwem kapitana Wincentego Nowaczyńskiego wchodzi w skład 1. Armii polskiej, walczącej na froncie litewsko-białoruskim. 8 lipca pułk toczy zacięte walki pod Puzyrami. Straty są znaczne, ale jednostka nie opuściła swoich pozycji mimo przewagi nieprzyjaciela. 68. pułk toczył nieprzerwane walki odwrotowe, cofając się za Niemen. 8 sierpnia 1920 roku jednostka została zluzowana i przydzielona wraz z całą 17. Dywizją Piechoty do 5. Armii i wspierała grupę pułkownika Kopy w obszarze Pułtusk. W czasie bitwy warszawskiej 15-16 sierpnia jednostka utrzymała swoje pozycje w Stanisławowie, w południowo-wschodnim obszarze twierdzy Modlin. Niebawem otrzymała zadanie zaatakowania wsi Toruń i nacierania na Nasielsk. W zaciętych walkach zdobywano kolejne wsie, by wreszcie zająć Nasielsk.

W następnych dniach ofensywy 68. pułk piechoty sforsował rzekę Narew pod Pułtuskim i rozpoczął pościg za uciekającymi bolszewikami. Od 21 sierpnia do 18 września 1920 roku pułk toczył walkę podążając przez Przasnysz-Lomżę do Suwałk. Następnie jednostka przeszła na tyły dla odpoczynku, nadzorując linię demarkacyjną z Litwinami. 20 listopada 1920 roku Wawrzyniec Wicłacz został przeniesiony do rezerwy i wrócił do domu.

30 stycznia 1923 roku ożenił się z Pelagią Szkiełko. Zamieszkali na terenie ówczesnego Głogówka (dziś ulica Jana Pawła II). Mieli pięcioro dzieci. Zatrudniony był do wybuchu II wojny światowej u księży filipinów. Do Związku Powstańców Wielkopolskich wstąpił 1 października 1934 roku. Legitymację członkowską nr 8655 wystawiono mu 7 lipca 1938 roku. Od 25 września 1938 roku

należał do gostyńskiego Koła tej organizacji. Miał stopień kaprała. Stosowne zaświadczenie wystawiło mu też Dowództwo Okręgu Korpusu Nr VII, poświadczając jego udział w walkach powstańczych. W latach 1939-1945 pracował w gospodarstwie rolnym w Dręczewie. Po zakończeniu działań wojennych wrócił do pracy u księży filipinów. Także po wojnie należał do Związku Powstańców Wielkopolskich 1918-1919. Potwierdza to legitymacja wystawiona w Poznaniu 1 stycznia 1949 roku – numer dyplomu weryfikacyjnego 6385. Tego samego dnia stał się równocześnie członkiem gostyńskiego Koła.

Z początkiem roku 1950 musiał zaprzestać pracy w klasztorze. Zatrudniło go natychmiast Gospodarstwo Rolne w Dręczewie. Pewnego dnia, jadąc do pracy, przewrócił się i doznał wylewu krwi do mózgu. Wypadek ten był przyczyną poważnych powikłań, które sprawiły, że przyznano mu rentę inwalidzką. Zmarł w Gostyniu 1 lutego 1953 roku. Pochowany został na cmentarzu w Gostyniu.

Informacje Teresy Wichłacz – zbiory rodzinne; *Zarys historii wojennej 68-go Pułku Piechoty*, oprac. K. Płasota, Warszawa 1929; R. Czub, *Wawrzyniec Wichłacz – powstaniec wielkopolski, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej*, „Nowa Gazeta Gostyńska” 2011, nr 2, s. 9.